

17 Νοεμβρίου, 1993

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ/ Ή ΑΛΛΗΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 61/93)

-
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διαθεσιμότητα — Δεν αποτελεί πειθαρχικό μέτρο ή ποινή — Αποτελεί προληπτικό διοικητικό μέτρο για τη διευκόλυνση της περάτωσης μιας πειθαρχικής διαδικασίας — Η Ε.Δ.Υ δεν έχει αυτοδίκαιη δικαιοδοσία να επιλαμβάνεται πειθαρχικών μέτρων εναντίον υπαλλήλου — Απαιτείται πρόταση της αρμόδιας Αρχής — 5
Για την έναρξη της διαδικασίας της διαθεσιμότητας, δεν απαιτείται πρόταση της αρμόδιας αρχής — Άρθρο 85 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90).
- Διοικητικό Δίκαιο — Δημόσιο Συμφέρον — Λήψη απόφασης διοικητικής για λόγους δημοσίου συμφέροντος, πρέπει να αιτιολογείται ειδικά — Πρέπει να εξειδικεύονται οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος. 10
- Ο αιτητής επεδίωξε με την προσφυγή του ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής Δημοσίας Υπηρεσίας να τον θέσει σε διαθεσιμότητα, ενόψει της πειθαρχικής δίωξης εναντίον του. 15
- Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 20
1. Έχει νομολογηθεί πως η διαθεσιμότητα δεν αποτελεί πειθαρχικό μέτρο ή πειθαρχική ποινή, αλλά προληπτικό διοικητικό μέτρο για τη διευκόλυνση της περάτωσης μιας πειθαρχικής διαδικασίας. Συνεπάγεται προσωρινή απομάκρυνση του υπαλλήλου από την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του, για χρονικό διάστημα που πε- 25

ριορίζεται νομοθετικά, Άρθρο 85 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90) και για λόγους δημοσίου συμφέροντος που προσδιορίζονται ειδικά. Είναι άσχετη με την πειθαρχική καταλογιστέα υπαιτιότητα του υπαλλήλου και δεν είναι ένδειξη πειθαρχικής ευθύνης ή πειθαρχικής δίωξης. Περαιτέρω, η διαθεσιμότητα δε θέτει τον υπάλληλο εκτός υπηρεσίας, ούτε μπορεί να ταυτιστεί ή να εξομωωθεί με οριστική απόλυση ή απώλεια του βαθμού ή της θέσεώς του, αλλά αναστέλλει προσωρινά τις εξουσίες, προνόμια και άλλα ωφελήματα, τα οποία ο υπάλληλος ανακτά εάν απαλλαγεί ή εάν από την έρευνα δεν αποδειχτεί πειθαρχική υπόθεση εναντίον του. Ενόψει των πιο πάνω, είναι πρόδηλο πως η διαθεσιμότητα υπαλλήλων δεν έχει τιμωρητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου η προηγούμενη κλήση του υπαλλήλου σε απολογία, δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβολή της.

Οι ισχυρισμοί ότι ο αιτητής με τη διαθεσιμότητα στερήθηκε του κεκτημένου δικαιώματος της έμπρακτης άσκησης των καθηκόντων του για λόγους τιμωρητικούς και εκδικητικούς, δεν μπορούν να στοιχειοθετηθούν και απορρίπτονται.

2. Η Επιτροπή δεν έχει αυτοδίκαιη δικαιοδοσία να επιλαμβάνεται πειθαρχικών μέτρων εναντίον οποιουδήποτε δημοσίου υπαλλήλου. Η εξουσία αυτή ενεργοποιείται μόνο μετά από γραπτή πρόταση της αρμόδιας αρχής, η οποία περιλαμβάνει, την έκθεση πάνω στην έρευνα, την κατηγορία που θα προσαφθεί υπογεγραμμένη από την αρμόδια αρχή και τα προς υποστήριξη της αποδεικτικά στοιχεία (βλ. Άρθρα 81, 82, 83 και 84, Ν. 1/90). Η μη τήρηση των πιο πάνω προϋποθέσεων δεν είναι τυπικό ελάττωμα επουσιώδους τύπου, αλλά παράβαση Νόμου που επηρεάζει στη βάση της, τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης.

3. Το Δικαστήριο δε συμφωνεί με την εισήγηση, ότι η πρόταση της αρμόδιας αρχής αποτελεί το έναυσμα για έναρξη της διαδικασίας επιβολής του μέτρου της διαθεσιμότητας. Σε τέτοια περίπτωση η Επιτροπή, ως το αποφασίζον όργανο, είτε δε θα μπορούσε να εκδώσει την πράξη χωρίς την υποβολή της πρότασης, είτε εάν απέκρουε την πρόταση θα έπρεπε να απόσχει από την έκδοση της πράξης, αλλά εν πάση περιπτώσει, δε θα μπορούσε να την τροποποιήσει, εκδίδοντας διαφορετική από την πρόταση πράξη.

Αν αυτός ήταν ο σκοπός του Νόμου, είναι η άποψη του Δικαστηρίου, πως το Άρθρο 85 που ρυθμίζει τα περί διαθεσιμότητας υπαλλήλων θέματα, θα τα ανέφερε ρητά, όπως ρητά αναφέρεται στο Άρθρο 81 του ίδιου Νόμου όσον αφορά τη λήψη πειθαρχι-

κών μέτρων εναντίον υπαλλήλων.

Η Επιτροπή, με βάση τις διατάξεις του Νόμου και σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στην περίπτωση λήψης πειθαρχικών μέτρων, έχει αποφασιστική και αποκλειστική αρμοδιότητα για την επιβολή του μέτρου της διαθεσιμότητας, δε δεσμεύεται από τις απόψεις της αρμόδιας αρχής και μπορεί να αποφασίζει κατά άλλο τρόπο. 5

4. Όταν ένα διοικητικό όργανο λαμβάνει μια απόφαση επικαλούμενο λόγους δημοσίου συμφέροντος, θα πρέπει να αιτιολογεί ειδικά την απόφαση αυτή, εξειδικεύοντας τους λόγους δημοσίου συμφέροντος που οδήγησαν στη λήψη της. Για τον προσδιορισμό του δημοσίου συμφέροντος, ώστε να τεθεί ένας υπάλληλος σε διαθεσιμότητα διαρκούς της εκκρεμοδικίας και μέχρι την τελική εκδίκαση της πειθαρχικής υπόθεσης εναντίον του, είναι απαραίτητη η αποκάλυψη της αληθούς φύσης των παραπτώματων και των στοιχείων που τα συνθέτουν, ώστε το δημόσιο συμφέρον να εξειδικεύεται με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά και να προσδιορίζεται με τρόπο που να καθιστά εφικτό το δικαστικό του έλεγχο. 10

Στην παρούσα περίπτωση είναι φανερό πως υπήρχαν περισσότεροι από ένας λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή αποφάσισε να θέσει τον αιτητή σε διαθεσιμότητα. Με βάση το σχετικό κατηγορητήριο που κατατέθηκε στο Δικαστήριο και όλα τα στοιχεία και δεδομένα που περιλαμβάνουν την υπό εξέταση υπόθεση, κρίνεται πως η Επιτροπή δεν προέβη σε λανθασμένη ή πεπλανημένη εκτίμηση των γεγονότων ή σε περιστατικά της υπόθεσης που προσδιορίζουν τα διερευνώμενα παραπτώματα, σε συνάρτηση με την ταυτότητα ορισμένων μαρτύρων, παρέχουν νόμιμο στήριγμα στην απόφαση της Επιτροπής. Οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί των δικηγόρων του αιτητή, δεν υποστηρίχθηκαν με αναφορά σε συγκεκριμένα στοιχεία και περιστατικά. 15

Με βάση τα όσα αναφέρθηκαν, κρίνεται ότι οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος, που θα εξυπηρετούσε η διαθεσιμότητα του αιτητή, έχουν προσδιορισθεί επαρκώς από την Επιτροπή και συμπληρώνονται από τα στοιχεία των φακέλων. 20

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις: 40

Veis and Others v. Republic (1979) 3 C.L.R. 390,

Choraitis v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1067,

4 Α.Α.Δ. Χαραλαμπίδης ν. Δημοκρατίας κ.ά.

Payiatis v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1239,

Νικολάου ν. Ε.Δ.Υ. (1992) 4 Α.Α.Δ. 3959,

5 *Χαραλαμπίδης ν. Ε.Δ.Υ. (1992) 4 Α.Α.Δ. 3633,*

Παπαφώτης ν. Ε.Ε.Υ. (1989) 3 Α.Α.Δ. 1302,

Adamides v. Republic (1982) 3 C.L.R. 343,

10

Kazamias v. Republic (1982) 3 C.L.R. 239,

Σκαρπάρης ν. Δημοκρατίας κ.ά. (1993) 4 Α.Α.Δ. 476,

15

Ε.Δ.Υ. κ.ά. ν. Φιλιππίδης κ.ά. (1989) 3 Α.Α.Δ. 292,

Κλεάνθους ν. Ε.Δ.Υ. (1990) 3 Α.Α.Δ. 2686.

Προσφυγή.

20

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία ο αιτητής τέθηκε σε διαθεσιμότητα.

Μ. Κυπριανού, για τον Αιτητή.

25

Μ. Τσαγγαρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

30

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής επιδιώκει την ακόλουθη θεραπεία:

35

"Δήλωση του Σεβαστού Δικαστηρίου πως η πράξη και/ή η απόφαση της καθ' ης η αίτηση ημερομηνίας 5.1.1993 να θέσει σε διαθεσιμότητα τον αιτητή είναι άκυρη και στερημένη οιασδήποτε εννόμου αποτελέσματος."

40

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 36.139 και ημερ. 20.9.91, διορίστηκε Ερευνών Λειτουργός για να διεξαγάγει πειθαρχική έρευνα σε σχέση με καταγγελίες εναντίον του αιτητή για πιθανή διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων.

Η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της με ημερ. 19.11.91, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών

και Έργων, έκρινε ότι το δημόσιο συμφέρον απαιτούσε να τεθεί σε διαθεσιμότητα ο αιτητής και τον έθεσε σε διαθεσιμότητα για περίοδο τριών εβδομάδων.

Η πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής υπήρξε το αντικείμενο αναθεώρησης στην προσφυγή αρ. 1090/91, για την οποία το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέδωσε στις 8.10.92 απορριπτική απόφαση. 5

Στη συνεδρίασή της με ημερ. 16.12.91, η Επιτροπή για τους λόγους που αναφέρθηκαν στα πρακτικά, αποφάσισε την παράταση της διαθεσιμότητας του αιτητή για ένα μήνα, δηλαδή μέχρι τις 24.1.92. 10

Στη συνεδρίασή της με ημερ. 22.7.92, η Επιτροπή ανέφερε πως η έκθεση του Ερευνώντος Λειτουργού σχετικά με την πειθαρχική έρευνα εναντίον του αιτητή, μαζί με τις κατηγορίες που διατυπώθηκαν από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και τα αποδεικτικά στοιχεία για υποστήριξη των κατηγοριών αυτών, υποβλήθηκαν σ' αυτή στις 8.7.92, με σκοπό τη λήψη πειθαρχικών μέτρων σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων. Η Επιτροπή αποφάσισε να προχωρήσει στην πειθαρχική δίκη του αιτητή και όρισε την 21.9.92 για απολογία του καθ' ου η πειθαρχική δίωξη. 15 20

Με επιστολή του ημερ. 8.12.92 προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αντίγραφο της οποίας κοινοποιήθηκε στην Ε.Δ.Υ., ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εισηγήθηκε όπως εξεταστεί το θέμα να τεθεί σε διαθεσιμότητα ο αιτητής, σημειώνοντας ότι: 25

"... εφόσον, σύμφωνα με το άρθρο 85 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (1/90), δε φαίνεται να απαιτείται ρητή πρόταση της Αρμοδίας Αρχής για να τεθεί σε διαθεσιμότητα ο επηρεαζόμενος υπάλληλος, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έχει το δικαίωμα, εάν κατά την κρίση της τούτο απαιτείται προς το δημόσιο συμφέρον, να θέσει η ίδια σε διαθεσιμότητα τον υπάλληλο και χωρίς σχετική πρόταση της Αρμοδίας Αρχής, και διαβιβάζω αντίγραφο της παρούσας επιστολής μου στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για να μελετήσει το ενδεχόμενο τούτο." 30 35

Για πληρέστερη ενημέρωση επισυνάφθηκαν και σχετικές επιστολές του Κλάδου Ταχυδρομικών Υπαλλήλων της ΠΑΣΥΔΥ (Παράρτημα 1 στην ένσταση). 40

5 Η Επιτροπή στη συνεδρίασή της με ημερ. 10.12.92, σημείωσε την πιο πάνω γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα και επιφυλάχθηκε να εξετάσει το θέμα κατά την ημερομηνία έναρξης της απόφασης της πειθαρχικής υπόθεσης στις 16.12.92, αφού στο με-
ταξύ μελετήσει κατά πόσον το δημόσιο συμφέρον απαιτούσε τη
διαθεσιμότητα του αιτητή και κατά πόσον η παρουσία του καθ' ου η δίωξη στην υπηρεσία δυνατόν να επηρέαζε την εύρυθμη λει-
τουργία του Τμήματος. Προς τούτο αποφάσισε να ζητηθούν οι
απόψεις της αρμόδιας αρχής.

10

15 Η Επιτροπή με επιστολή του Προέδρου της ημερ. 14.12.92, ζήτησε τις απόψεις του Γενικού Διευθυντή Συγκοινωνιών και Έργων, κατά πόσον το δημόσιο συμφέρον και ιδιαίτερα η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος απαιτούσε να τεθεί ο αιτητής σε διαθεσιμότητα.

20 Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων απαντώντας με επιστολή του ημερ. 28.12.92, ανέφερε πως η αρμόδια Αρχή δεν έκρινε σκόπιμο στο παρόν στάδιο να εισηγηθεί όπως ο αιτητής τεθεί σε διαθεσιμότητα.

25 Η Επιτροπή στη συνεδρίασή της με ημερ. 5.1.93, συνέχισε την εξέταση του θέματος διαθεσιμότητας του αιτητή και αποφάσισε να θέσει τον αιτητή σε διαθεσιμότητα από τις 5.1.93 και μέχρι την τελική συμπλήρωση της υπόθεσης, αναφέροντας τα ακόλουθα προς υποστήριξη της απόφασής της:

30 "Ο Γενικός Διευθυντής, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, στην απαντητική επιστολή του με αρ. ΥΣΕ Π.401/3 και ημερ. 28.12.92, δεν τοποθετείται πάνω στο ερώτημα που ήγειρε η Επιτροπή κατά πόσο δηλαδή το δημόσιο συμφέρον και ιδιαίτερα η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών απαιτούν να τεθεί ο υπάλληλος σε διαθεσιμότητα. Στο τέλος της επιστολής του, και χωρίς ει-
35 δική αιτιολογία, ο Γενικός Διευθυντής αναφέρει ότι η αρμόδια αρχή δεν κρίνει σκόπιμο να εισηγηθεί στο παρόν στάδιο όπως ο κ. Χαραλαμπίδης τεθεί σε διαθεσιμότητα.

40 Με αφορμή τις πιο πάνω επιστολές, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, στην επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με αρ. Γ.Ε.50(ΙΙ)/90/Ν.20/32/ΠΙ και ημερ. 31.12.92, αναφέρει ότι δεν τέθηκε υπόψη του οτιδήποτε που να τον πείθει ότι ο κ. Χαραλαμπίδης δε θα πρέπει να τεθεί σε διαθεσιμότητα. Στην ίδια επιστολή ο Γενικός Εισαγγε-

λέας διατυπώνει την άποψη ότι η παραμονή του καθ' ου η δίωξη στην υπηρεσία κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας αντιβαίνει προς θεμελιώδεις έννοιες χρηστής διοίκησης ιδίως όταν αντιμετωπίζει κατηγορίες όπως αυτές που περιέχονται στο εναντίον του κ. Χαραλαμπίδη κατηγορητήριο.

5

Υπό το φως των πιο πάνω κατά την έναρξη της πειθαρχικής διαδικασίας η Επιτροπή προχώρησε στην εξέταση του θέματος διαθεσιμότητας του Χαραλαμπίδη Θεόδουλου, Διευθυντή του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

10

Η Επιτροπή, εξετάζοντας τα όσα αναφέρονται στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, παρατήρησε ότι σ' αυτή δε γίνεται οποιαδήποτε αναφορά ότι η απουσία του καθ' ου η δίωξη από την υπηρεσία είναι δυνατόν να επηρεάσει την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος.

15

Η Επιτροπή έλαβε ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι πλείστοι μάρτυρες κατηγορίας ανήκουν στο προσωπικό του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και βρίσκονται κάτω από την ιεραρχική εξάρτηση του Διευθυντή, με ενδεχόμενο η απευθείας αντιπαράθεση του τελευταίου με αυτούς κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας και η στη συνέχεια άσκηση από μέρους του των εποπτικών και διοικητικών του καθηκόντων στην Υπηρεσία να έχει επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών.

20

25

Η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης ότι η φύση ορισμένων κατηγοριών είναι τέτοια που αίτιοι του ηθικού κύρους ορισμένων μαρτύρων κατηγορίας. Το στοιχείο αυτό πιθανόν να εντείνει την αντιπαράθεση μεταξύ του καθ' ου η δίωξη και των μαρτύρων κατηγορίας με επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος.

30

Εξάλλου, η Επιτροπή κρίνει ότι, εφόσον, όπως αναφέρεται πιο πάνω, μερικοί μάρτυρες κατηγορίας είναι υπαλλήλοι του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και βρίσκονται σε ιεραρχική σχέση με τον καθ' ου η δίωξη, η μαρτυρία τους είναι δυνατόν να επηρεαστεί υπό την έννοια ότι δε θα αισθάνονται ελεύθεροι να καταθέσουν ενώπιον της Επιτροπής. Το στοιχείο τούτο, κατά την κρίση της Επιτροπής, είναι δυνατόν να επηρεάσει την ορθή απονομή τη δικαιοσύνης.

35

40

Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, έκρινε ότι το δημόσιο συμφέρον απαιτεί να τεθεί σε διαθεσιμότητα ο

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Θεόδουλος, Διευθυντής του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, και αποφάσισε να τον θέσει σε διαθεσιμότητα από σήμερα, 5.1.93, και μέχρι την τελική συμπλήρωση της υπόθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 85(2) των Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 και 1991.

Περαιτέρω, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με την τακτική που συνήθως ακολουθεί, αποφάσισε να επιτρέψει στον υπάλληλο να λαμβάνει το 1/2 των απολαβών του κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητάς του. Η Επιτροπή αποφάσισε περαιτέρω να επανεξετάσει το ύψος των απολαβών εάν ο υπάλληλος υποβάλει αίτημα που να υποστηρίζει διαφοροποίηση της απόφασης αυτής.

Η Επιτροπή θα επανεξετάσει το θέμα της διαθεσιμότητας του υπαλλήλου μετά την ολοκλήρωση της ενώπιόν της ακροαματικής διαδικασίας."

Οι λόγοι ακύρωσης που προβλήθηκαν μπορούν να συνοψισθούν στα εξής επιχειρήματα:

1) Η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν το αποτέλεσμα εκδικητικής στάσης της Επιτροπής έναντι του αιτητή, ενόψει της αξιόμαχης πειθαρχικής δίωξης εναντίον του.

2) Η επίδικη απόφαση λήφθηκε κατά παράβαση νόμου· η Επιτροπή αποφάσισε τη διαθεσιμότητα του αιτητή χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αρχής.

3) Οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που θα εξυπηρετούσε η διαθεσιμότητα δεν προσδιορίστηκαν.

4) Η απόφαση έπασχε από παντελή έλλειψη αιτιολογίας.

Έχει νομολογηθεί πως η διαθεσιμότητα δεν αποτελεί πειθαρχικό μέτρο ή πειθαρχική ποινή, αλλά προληπτικό διοικητικό μέτρο για τη διευκόλυνση της περάτωσης μιας πειθαρχικής διαδικασίας. Συνεπάγεται προσωρινή απομάκρυνση του υπαλλήλου από την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του για χρονικό διάστημα που περιορίζεται νομοθετικά (αρ. 85, Ν. 1/90) και για λόγους δημοσίου συμφέροντος που προσδιορίζονται ειδικά. Είναι άσχετη με την πειθαρχικά καταλογιστέα υπαιτιότητα του υπαλλήλου και δεν είναι ένδειξη πειθαρχικής ευθύνης ή πειθαρχικής δίωξης. Περαιτέρω, η διαθεσιμότητα δε θέτει τον υπάλληλο εκτός υπηρε-

σίας, ούτε μπορεί να ταυτιστεί ή να εξομοιωθεί με οριστική απόλυση ή απώλεια του βαθμού ή της θέσεώς του, αλλά αναστέλλει προσωρινά τις εξουσίες, προνόμια και άλλα ωφελήματα, τα οποία ο υπάλληλος ανακτά εάν απαλλαγεί ή εάν από την έρευνα δεν αποδειχτεί πειθαρχική υπόθεση εναντίον του. Ενόψει των πιο πάνω, είναι πρόδηλο πως η διαθεσιμότητα υπαλλήλων δεν έχει τιμωρητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου η προηγούμενη κλήση του υπαλλήλου σε απολογία δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβολή της (Βλ. μεταξύ άλλων, *Veis and Others v. R.* (1979) 3 C.L.R. 390, *Police Inspector Andreas Choraitis v. R.* (1984) 3 C.L.R. 1067, *Iosif Payiatis v. R.* (1984) 3 C.L.R. 1239, *Πολύβιος Νικολάου ν. Ε.Δ.Υ.* (1992) 4 Α.Α.Δ. 3959 και *Θεόδουλος Χαραλαμπίδης ν. Ε.Δ.Υ.* (1992) 4 Α.Α.Δ. 3633).

Οι ισχυρισμοί ότι ο αιτητής με τη διαθεσιμότητα στερήθηκε του κεκτημένου δικαιώματος της έμπρακτης άσκησης των καθηκόντων του για λόγους τιμωρητικούς και εκδικητικούς, δεν μπορούν να στοιχειοθετηθούν και απορρίπτονται.

Η Επιτροπή δεν έχει αυτοδίκαιη δικαιοδοσία να επιλαμβάνεται πειθαρχικών μέτρων εναντίον οποιουδήποτε δημοσίου υπαλλήλου. Η εξουσία αυτή ενεργοποιείται μόνον μετά από γραπτή πρόταση της αρμόδιας αρχής, η οποία περιλαμβάνει, την έκθεση πάνω στην έρευνα, την κατηγορία που θα προσαφθεί υπογεγραμμένα από την αρμόδια αρχή και τα προς υποστήριξη της αποδεικτικά στοιχεία (βλ. άρθρα 81, 82, 83 και 84, Ν. 1/90). Η μη τήρηση των πιο πάνω προϋποθέσεων δεν είναι τυπικό ελάττωμα επισιόδους τύπου, αλλά παράβαση νόμου που επηρεάζει στη βάση της, τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης (βλ. σχετικά, *Φώτης Παπαφώτης ν. Ε.Ε.Υ.* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1302).

Το άρθρο 85 του Ν. 1/90 ρυθμίζει το ζήτημα της διαθεσιμότητας δημοσίων υπαλλήλων ως εξής:

"85.- (1) Αν διαταχθεί έρευνα πειθαρχικού παραπτώματος, δύναμει των διατάξεων της παραγράφου (β) του άρθρου 81, εναντίον κάποιου υπαλλήλου ή με την έναρξη αστυνομικής έρευνας με σκοπό την ποινική δίωξη εναντίον του, η Επιτροπή μπορεί, αν το δημόσιο συμφέρον το απαιτεί, να θέσει σε διαθεσιμότητα τον υπάλληλο κατά τη διάρκεια της έρευνας:

Νοείται ότι η διάρκεια της διαθεσιμότητας στην οποία τίθεται ο υπάλληλος κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν μπορεί να υπερβεί τους τρεις μήνες, μπορεί όμως να παραταθεί, αν

συντρέχει σοβαρός λόγος, για άλλους τρεις μήνες.

5 (2) Αν μετά το τέλος της έρευνας αποφασιστεί η ποινική ή η πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου, η Επιτροπή μπορεί, αν το δημόσιο συμφέρον το απαιτεί, να θέσει σε διαθεσιμότητα τον υπάλληλο μέχρι την τελική συμπλήρωση της υπόθεσης.

10 (3) Ειδοποίηση ότι τέθηκε σε διαθεσιμότητα δίδεται γραπτώς στον υπάλληλο το γρηγορότερο. Οι εξουσίες, τα πρόνομα και τα ωφελήματα του υπαλλήλου αναστέλλονται κατά τη διάρκεια της περιόδου της διαθεσιμότητας:

15 Νοείται ότι η Επιτροπή επιτρέπει στον υπάλληλο να λαμβάνει μέρος των απολαβών της θέσης του, όχι λιγότερο από το μισό, όπως θα κρίνει η Επιτροπή.

20 (4) Αν ο υπάλληλος απαλλαγεί ή αν από την έρευνα δεν αποδειχτεί πειθαρχική υπόθεση εναντίον του, η διαθεσιμότητα τερματίζεται και ο υπάλληλος δικαιούται ολόκληρο το ποσό των απολαβών τις οποίες θα έπαιρναν δεν ετίθετο σε διαθεσιμότητα. Αν βρεθεί ένοχος, η Επιτροπή αποφασίζει αν θα επιστραφεί στον υπάλληλο οποιοδήποτε μέρος των απολαβών του."

25 Επίσης, ο Καν. 22 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Γενικών Κανονισμών, Κ.Δ.Π. 98/91, προβλέπει ότι:

30 "22. Σε περίπτωση που διατάσσεται έρευνα πειθαρχικού αδικήματος ή ασκείται ποινική δίωξη εναντίον υπαλλήλου ή αρχίζει αστυνομική έρευνα εναντίον του με σκοπό την ποινική δίωξή του, ενημερώνεται έγκαιρα η Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας και υποβάλλονται σ' αυτή τα σχετικά στοιχεία μαζί με τις απόψεις της αρμόδιας αρχής πάνω στο θέμα, ώστε να μπορεί η Επιτροπή σε κάθε περίπτωση να εξετάζει κατά πόσο το δημόσιο συμφέρον απαιτεί ο υπάλληλος να τεθεί σε διαθεσιμότητα."

35 Είναι η εισήγηση των δικηγόρων του αιτητή πως η Επιτροπή στην υπό εξέταση υπόθεση ενήργησε κατά παράβαση του Νόμου και των Κανονισμών που καθιστούν την πρόταση - εισήγηση της αρμόδιας αρχής για διαθεσιμότητα ενός υπαλλήλου, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβολή του μέτρου αυτού από την Ε.Δ.Υ.

40 Δε συμφωνώ με την εισήγηση ότι η πρόταση της αρμόδιας αρχής αποτελεί το έναυσμα για έναρξη της διαδικασίας επιβολής του μέτρου της διαθεσιμότητας. Σε τέτοια περίπτωση η Επιτρο-

πή, ως το αποφασίζον όργανο, είτε δε θα μπορούσε να εκδόσει την πράξη χωρίς την υποβολή της πρότασης, είτε εάν απέκρουε την πρόταση θα έπρεπε να απόσχει από την έκδοση της πράξης, αλλά εν πάση περιπτώσει, δε θα μπορούσε να την τροποποιήσει εκδίδοντας διαφορετική από την πρόταση πράξη.

5

Αν αυτός ήταν ο σκοπός του Νόμου, είναι η άποψή μου, πως το άρθρο 85 που ρυθμίζει τα περί διαθεσιμότητας υπαλλήλων θέματα, θα το ανέφερε ρητά, όπως ρητά αναφέρεται στο άρθρο 81 του ιδίου Νόμου όσον αφορά τη λήψη πειθαρχικών μέτρων εναντίον υπαλλήλων.

10

Περαιτέρω, αναφορικά με την απαίτηση για θετική εισήγηση της αρμόδιας αρχής, που κατά τον ισχυρισμό των δικηγόρων περιέχεται στον Κανονισμό 22, παρατηρώ ότι, μια τέτοια θετική εισήγηση θα ισοδυναμούσε με σύμφωνη γνώμη, οι συνέπειες της οποίας είναι ότι, το αποφασίζον όργανο, στην παρούσα περίπτωση η Επιτροπή, θα ήταν υποχρεωμένη να εκδόσει πράξη σύμφωνη με τη γνωμοδότηση και εάν δεν αποδέχεται τη γνωμοδότηση, να μη εκδόσει πράξη.

15

20

Εάν αυτή ήταν η περίπτωση, τότε, κατά την άποψή μου, η φράση "σύμφωνη γνώμη - γνωμοδότηση", θα αναφέρετο ρητά στον Κανονισμό. Το άρθρο 22 του Κανονισμού όμως, ομιλεί για "απόψεις της αρμόδιας αρχής πάνω στο θέμα", σαν ένα από τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή προς διευκόλυνσή της κάθε φορά που εξετάζει ένα τέτοιο ζήτημα.

25

Είναι η άποψή μου πως η Επιτροπή με βάση τις διατάξεις του Νόμου και σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στην περίπτωση λήψης πειθαρχικών μέτρων, έχει αποφασιστική και αποκλειστική αρμοδιότητα για την επιβολή του μέτρου της διαθεσιμότητας, δε δεσμεύεται από τις απόψεις της αρμόδιας αρχής και μπορεί να αποφασίζει κατά άλλο τρόπο.

30

35

Όταν ένα διοικητικό όργανο λαμβάνει μια απόφαση επικαλούμενο λόγους δημοσίου συμφέροντος, θα πρέπει να αιτιολογεί ειδικά την απόφαση αυτή, εξειδικεύοντας τους λόγους δημοσίου συμφέροντος που οδήγησαν στη λήψη της. Για τον προσδιορισμό του δημοσίου συμφέροντος, ώστε να τεθεί ένας υπάλληλος σε διαθεσιμότητα διαρκούς της εκκρεμοδικίας και μέχρι την τελική εκδίκαση της πειθαρχικής υπόθεσης εναντίον του, είναι απαραίτητη η αποκάλυψη της αληθούς φύσης των παραπτωμάτων και των στοιχείων που τα συνθέτουν, ώστε το δημό-

40

5 σιο συμφέρον να εξειδικεύεται με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά και να προσδιορίζεται με τρόπο που να καθιστά εφικτό το δικαστικό του έλεγχο. (Βλ. σχετικά, *Panos Adamides ν. R.* (1982) 3 C.L.R. 343, *Kazamias ν. R.* (1982) 3 C.L.R. 239, *Σχαρπάρης ν. Δημοκρατίας κ.ά.* (1993) 4 Α.Α.Δ. 476 και *Πολύβιος Νικολάου ν. Ε.Δ.Υ.* (1992) 4 Α.Α.Δ. 3930.)

10 Η Επιτροπή στα πρακτικά της συνεδρίασής της με ημερ. 5.1.93, σημείωσε ότι στις απόψεις της αρμόδιας αρχής δε γινόταν οποιαδήποτε αναφορά ότι η απουσία του καθ' ου η δίωξη από την υπηρεσία ήταν δυνατό να επηρεάσει την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος.

15 Στη συνέχεια η Επιτροπή, έχοντας υπόψη το σχετικό Κατηγορητήριο, κατέγραψε τους ακόλουθους λόγους δημοσίου συμφέροντος που κατά την κρίση της εξυπηρετούντο για να θέσει σε διαθεσιμότητα τον αιτητή:

20 α) το γεγονός ότι πλείστοι μάρτυρες κατηγορίας ανήκαν στο προσωπικό του Τμήματος, κάτω από την ιεραρχική εξάρτηση του Διευθυντή με ενδεχόμενο η απευθείας αντιπαράθεση του τελευταίου μ' αυτούς κατά την ακροαματική διαδικασία και η στη συνέχεια άσκηση από μέρους του των εποπτικών του καθηκόντων στην Υπηρεσία, να είχε επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος:

25 β) η διαπίστωση ότι η φύση ορισμένων κατηγοριών ήταν τέτοια που άπτετο του ηθικού κύρους ορισμένων μαρτύρων κατηγορίας με πιθανότητα την ένταση της αντιπαράθεσης μεταξύ του καθ' ου η δίωξη και των μαρτύρων κατηγορίας, με επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος:

30 γ) το γεγονός ότι μερικοί μάρτυρες κατηγορίας ήταν υπάλληλοι του Τμήματος και βρισκόνταν σε ιεραρχική σχέση με τον αιτητή, η μαρτυρία τους ήταν δυνατό να επηρεαστεί, υπό την έννοια ότι δε θα αισθάνοντο ελεύθεροι να καταθέσουν ενώπιον της Επιτροπής. Το στοιχείο τούτο, κατά την κρίση της Επιτροπής, ήταν δυνατό να επηρεάσει την ορθή απονομή της δικαιοσύνης.

40 Στην παρούσα περίπτωση είναι φανερό πως υπήρχαν περισσότεροι από ένας λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή αποφάσισε να θέσει τον αιτητή σε διαθεσιμότητα. Με βάση το σχετικό Κατηγορητήριο που κατατέθηκε στο Δικαστήριο και όλα τα στοιχεία και δεδομένα που περικλείουν την υπό εξέταση υπόθεση, κρίνω πως η Επιτροπή δεν προέβη σε λανθασμένη ή πεπλα-

νημένη εκτίμηση των γεγονότων ή σε πλημμελή αξιολόγησή τους. Αντίθετα, τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης που προσδιορίζουν τα διερευνώμενα παραπτώματα, σε συνάρτηση με την ταυτότητα ορισμένων μαρτύρων, παρέχουν νόμιμο στήριγμα στην απόφαση της Επιτροπής. Οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί των δικηγόρων του αιτητή, δεν υποστηρίχθηκαν με αναφορά σε συγκεκριμένα στοιχεία και περιστατικά. 5

Με βάση τα όσα ανάφερα πιο πάνω, κρίνω ότι οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που θα εξυπηρετούσε η διαθεσιμότητα του αιτητή, έχουν προσδιοριστεί επαρκώς από την Επιτροπή και συμπληρώνονται από τα στοιχεία των φακέλων (βλ. *Ε.Δ.Υ. κ.ά. ν. Σταύρου Φιλίππιδη κ.ά.* (1989) 3 Α.Α.Δ. 292, *Κλεάνθους ν. Ε.Δ.Υ.* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2686 και Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου*, 1978, σελ. 421- 422, 459). 10 15

Κατά συνέπεια, η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Η επίδικη απόφαση επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 20